

Barnets språk från ca 6 mån

Lite om ditt barns språk från 6 månader

- Ditt barn har mycket att upptäcka i världen! Se vad barnet tittar på och ge ord för det. Upptäck allt spännande, smått och stort, tillsammans!
- Redan nu samtalar ditt barn med dig genom att använda miner, ljud och rörelser. Snart kommer barnet också att börja jollra med ljud som liknar ord som *da-da* och *ta-ta*.
- Ditt barn börjar så småningom förstå uttryck som *titta* och ord som *mamma* och *pappa*.
- Ditt barn älskar att prata med dig, leka *tittut* och följa med i enkla rörelselekar som *Imse vimse spindel* och *Baka baka liten kaka*.

Samtala om allt

Prata med ditt barn om allt som händer och som fångar ditt barns intresse. Prata om maten, kläderna, vad ni ser och vad barnet gör. Lyssna aktivt på barnet, så får barnet lust att fortsätta samtalet. Ge tillräckligt med tid!

Variera och ta om

Upprepa barnets ljud, gissa vad det betyder och sätt ord på det. Vänta tills barnet svarar med ljud eller rörelser innan du fortsätter. Barnet lär sig redan nu att turas om att tala och att förstå kopplingen mellan ord och föremål.

Lek med språket

Sjung sånger, rimma och ramsa och lek sånglekar. Använd fingrar och tår, pip och brumma och skoja! På ditt bibliotek finns böcker, sånger och musik att låna hem.

Prat-läs tillsammans

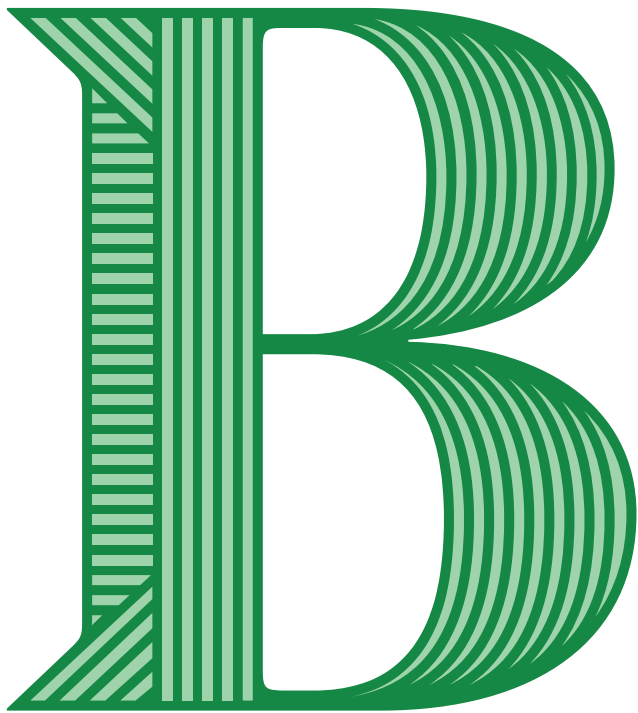
När barnet kan följa din blick och pekriktning blir pekboken en spännande bekantskap. Peka och berätta om bilderna. Var uppmärksam på vad ditt barn intresserar sig för. I början är intresset kortvarigt, men så småningom ökar barnets förmåga att fokusera.

Prata ditt modersmål

Prata, sjung och läs på ditt modersmål. De flesta barn i världen lever i flerspråkiga miljöer, och det är bara fördelar med att växa upp med mer än ett språk.

Ta reda på mer

- Läs mer om Bokstart här: www.bokstart.se
- Om du är orolig för ditt barns språkutveckling, vänd dig till barnavårdscentralen. Du kan också diskutera ditt barns språkutveckling med förskolans personal.

Barnets språk från ca 1 år

Lite om ditt barns språk från 1 år

- Barnet använder gester och ljud för att berätta något för dig.
- De första orden handlar om här och nu, som *boll*, *nalle* och *titta*.
- Ditt barn förstår fler ord än det kan uttrycka men behöver din hjälp att tolka och kommentera.

Följ barnets intresse

Du kan använda allt ni ser och gör i vardagen till att utveckla barnets språk. Sätt ord på det barnet uppmärksammar just nu. När barnet säger *dä*, och pekar på en katt kan du svara: *Ja, det är en katt. Tycker du om katten?* Kom ihåg att vänta in barnets svar.

Var uppmärksam och lyssna

När du ger barnet odelad uppmärksamhet och lyssnar noga kommer barnet att känna att du tycker att budskapet är viktigt, antingen barnet säger ett ord, pekar eller på annat sätt förmedlar något till dig. Av dina svar lär sig barnet att man turas om när man samtalar.

Lek med språket

Sjung sånger, rimma och ramsa och lek sånglekar. Använd fingrar och tår, pip och brumma och skoja!

Hitta på och berätta

Berätta vad barnets nalle gör eller vart bussen utanför är på väg. Prata om bilder på släkt och vänner. Barnet behöver höra nya ord flera gånger, i olika sammanhang.

Läs enkla bilderböcker

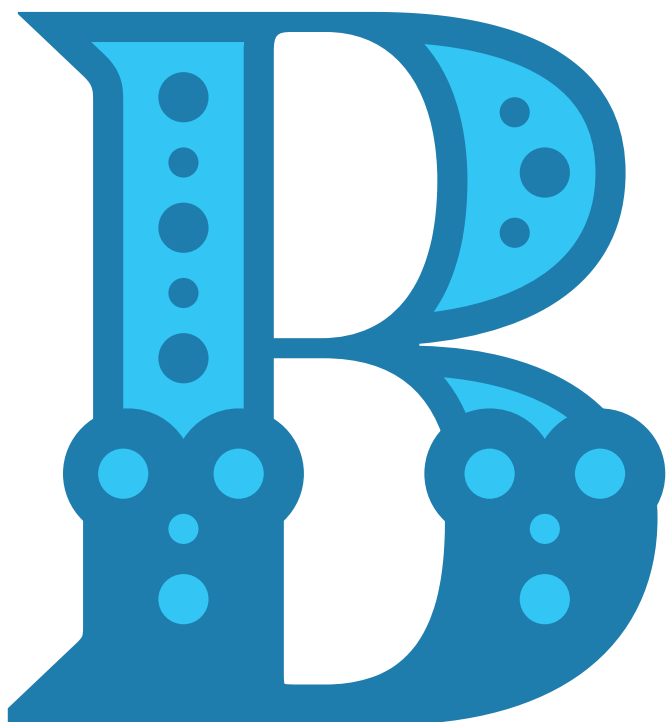
Nu kan ni börja använda bilderböcker. I början tittar ni på bilderna och pekar tillsammans. Först är det lättare när du berättar själv, men så småningom kan barnet lyssna till texten i boken. På ditt bibliotek finns tips på böcker att låna hem.

Prata ditt modersmål

Prata, sjung och läs på ditt modersmål. De flesta barn i världen lever i flerspråkiga miljöer, och det är bara fördelar med att växa upp med mer än ett språk.

Ta reda på mer

- Läs mer om Bokstart här: www.bokstart.se
- Om du är orolig för ditt barns språkutveckling, vänd dig till barnvårdscentralen. Du kan också diskutera ditt barns språkutveckling med förskolans personal.

Barnets språk från ca 18 mån

Lite om ditt barns språk från 18 månader

- Många barn i den här åldern förstår omkring 200 vardagsord.
- Barnet använder själv en del ord, men orden kan betyda olika saker i olika sammanhang.
- Några barn börjar sätta samman ord, till exempel *mamma bil* eller *vovve där*.

Prata mycket med varandra

Prata om vad ni gör i olika situationer. Berätta för barnet vad som händer och sätt ord på det ni gör. Lyssna noga på vad barnet tycker och tänker. Ge ditt barn gott om tid.

Bekräfta och utveckla det barnet säger

När du använder barnets egna ord och lägger till nya, hjälper du barnet att utveckla sitt språk. Om barnet säger "namnam", kan du säga: Ja, det är mat och nu ska vi äta. Att ditt barn säger *tatt* istället för *katt* är inte ovanligt i den här åldern. Rätta inte barnet utan använd själv ordet katt så hör barnet hur det ska låta.

Anknyt till barnets egen värld

Det är lättare att lära sig nya saker om du anknyter till något som barnet redan känner till. Om ni ser en bild av ett par byxor, kan du peka på barnets egna byxor och säga: Du har också byxor, precis som barnet i boken.

Prat-läs tillsammans

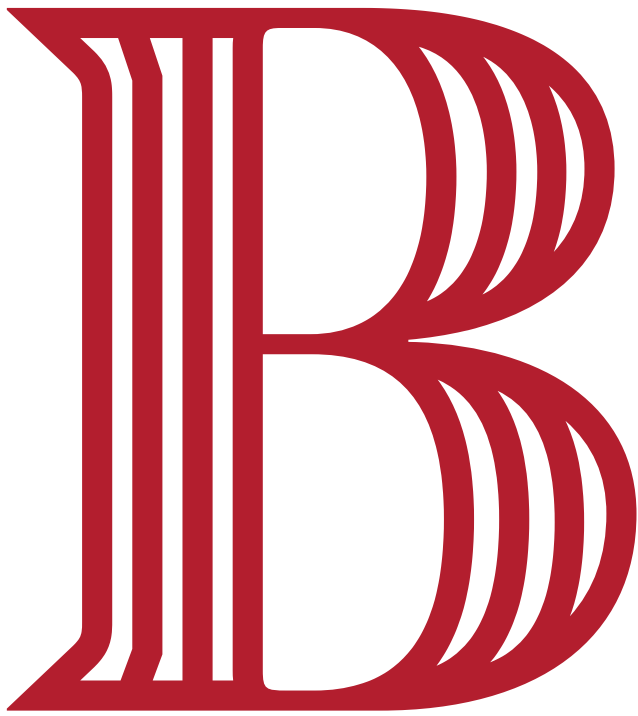
Barnet har nu glädje av många olika böcker som ni kan prata kring tillsammans. Ställ öppna frågor om det som händer i böckerna och knyt an till barnets erfarenheter: *Vad tror du...? Kommer du ihåg...?*

Prata ditt modersmål

Prata, sjung och läs på ditt modersmål. De flesta barn i världen lever i flerspråkiga miljöer, och det är bara fördelar med att växa upp med mer än ett språk.

Ta reda på mer

- Läs mer om Bokstart här: www.bokstart.se
- Om du är orolig för ditt barns språkutveckling, vänd dig till barnavårdscentralen. Du kan också diskutera ditt barns språkutveckling med förskolans personal.

Barnets språk från ca 3 år

Lite om ditt barns språk från 3 år

- Många barn förstår nu flera hundra ord. De sätter ihop ord till meningar och börjar föra korta samtal.
- Barnet ställer massor med frågor och börjar förstå hur man använder orden och att man kan leka med dem.
- Ditt barn börjar berätta om sådant som det varit med om och tycker om att lyssna när du berättar.

Upptäck bokstäver och ord

I förskoleåldern är många barn nyfikna på bokstäver och ord. Läs och peka på skyltar och förpackningar när ditt barn visar intresse. Upptäck också tillsammans tecken och symboler runt omkring och prata om vad de betyder.

Förklara nya ord

Använd gärna nya ord för det som händer och det ni ser i vardagen. Förklara ord som barnet inte förstår: havet är en slags sjö, bara mycket större. Eller: när vi går ner till stranden, badar vi i havet.

Samtala

Prata om vad som hänt under dagen. Följ upp något du hört eller sett att barnet gjort på förskolan och inbjud barnet att berätta mer.

De flesta treåringar uttalar inte alla ord som vi vuxna. När du hör ett ord som låter annorlunda kan du säga det korrekt så kommer barnet att säga rätt så småningom.

Läs tillsammans

Gör det till en vana att läsa en liten stund varje dag. Många barn har en favoritbok som de vill ska läsas om och om igen. Bilderböckerna kan nu innehålla lite mer komplicerade berättelser men fortfarande är det prat-läsning som gäller.

Bjud in till samtal om vad boken handlar om och uppmuntra barnet att ställa frågor under tiden. När barnet frågar, stanna upp, lyssna och tänk tillsammans.

Kom ihåg att leken är barnets sätt att lära sig. Så lek, läs, sjung och berätta tillsammans. Rim, ram-sor och sånger roar fortfarande. Att läsa böcker är det bästa sättet att lära sig nya ord!

Prata ditt modersmål

Prata, sjung och läs på ditt modersmål. De flesta barn i världen lever i flerspråkiga miljöer, och det är bara fördelar med att växa upp med mer än ett språk.

Ta reda på mer

- Läs mer om Bokstart här: www.bokstart.se
- Om du är orolig för ditt barns språkutveckling, vänd dig till barnavårdscentralen. Du kan också diskutera ditt barns språkutveckling med förskolans personal